

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Wiceprezes NIK
Piotr Miklis

KIN.410.1.2.2025

Krzysztof Paszyk
Minister Rozwoju i Technologii
Ministerstwo Rozwoju i Technologii
Pl. Trzech Krzyży 3/5
00-507 Warszawa

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

**P/25/001 – Wykonanie budżetu państwa w 2024 r. w części 18 – Budownictwo,
planowanie i zagospodarowanie przestrzenne oraz mieszkalnictwo.**

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Ministerstwo Rozwoju i Technologii (dalej: Ministerstwo lub MRiT) Pl. Trzech Krzyży 3/5, 00-507 Warszawa
Kierownik jednostki kontrolowanej	Krzysztof Paszyk, Minister Rozwoju i Technologii (dalej także: Minister), od 13 maja 2024 r. W okresie objętym kontrolą funkcję ministra właściwego do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego pełnił także Krzysztof Hetman od 13 grudnia 2023 r. do 13 maja 2024 r.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust.1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Departament Infrastruktury
Kontrolerzy	Anna Woźniakiewicz, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr KIN/84/2024 z 20 grudnia 2024 r. Anna Okińczyc, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr KIN/85/2024 z 20 grudnia 2024 r. Katarzyna Materska, doradca ekonomiczny, upoważnienie do kontroli nr KIN/3/2025 z 24 stycznia 2025 r.

(akta kontroli str. 1-6)

¹ Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: ustawa o NIK.

II. Cel i zakres kontroli

Celem kontroli było dokonanie oceny wykonania budżetu państwa w 2024 r. pod względem legalności, celowości, rzetelności i gospodarności działań podejmowanych przez dysponenta części budżetowej 18 – Budownictwo, planowanie i zagospodarowanie przestrzenne oraz mieszkalnictwo, a także ocena wykonania planów finansowych jednostek finansowanych w ramach tej części budżetu państwa.

Ocenie podlegały w szczególności:

- realizacja wydatków budżetu państwa i budżetu środków europejskich, w tym rzeczowe efekty uzyskane w wyniku realizacji zadań finansowanych ze środków publicznych,
- sporządzenie rocznych sprawozdań budżetowych oraz wybranych sprawozdań za IV kwartał 2024 r. w zakresie operacji finansowych,
- nadzór i kontrola sprawowane przez dysponenta części budżetu państwa w trybie art. 175 ust.1 i 2 ustawy o finansach publicznych² (dalej: ufp), w tym nadzór nad wykonaniem planów finansowych podległych jednostek,
- prowadzenie ksiąg rachunkowych w zakresie odnoszącym się do dochodów i wydatków oraz związanych z nimi należności i zobowiązań (dysponent III stopnia w Ministerstwie).

Ponadto przeprowadzono analizę porównawczą danych ujętych w rocznym sprawozdaniu Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych z wynikami roku ubiegłego.

Podstawą sformułowania oceny wymienionych wyżej obszarów były ustalenia dokonane w wyniku m.in. następujących działań kontrolnych:

- analizy realizacji wydatków budżetu państwa, w tym efektów uzyskanych w wyniku wydatkowania środków;
- kontroli prawidłowości zmian wynikających z podziału rezerw celowych;
- kontroli prawidłowości dokonanych blokad;
- kontroli przestrzegania ustalonych dla części 18 limitów wydatków, w tym limitów środków na wynagrodzenia;
- kontroli wykorzystania środków otrzymanych z rezerw budżetowych;
- szczegółowej analizy wybranej próby wydatków;
- analizy wybranych postępowań o udzielenie zamówienia publicznego.

Opis ustaleń kontrolnych przedstawiono w części IV. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz Oceny częściowej kontrolowanej działalności.

III. Ocena ogólna³ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Zrealizowane w 2024 r. w części 18 wydatki budżetu państwa wyniosły 3 011 936,3 tys. zł i zostały wykonane w wielkości zbliżonej do planu po zmianach tj. w 98,3% (3 064 645,1 tys. zł), a także stanowiły 161,5% wydatków poniesionych w 2023 r. (1 865 265,7 tys. zł). Jednakże w trakcie realizacji budżetu w 2024 r. wystąpiły nieprawidłowości, polegające na tym, że:

- pomimo nierozpoznania faktycznych potrzeb w tym zakresie Minister Rozwoju i Technologii wystąpił do Ministra Finansów (25 września 2024 r.) z wnioskiem o uruchomienie środków z rezerwy celowej budżetu państwa (poz. 70) na

² Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r., Dz. U. z 2024 r. poz. 1530, ze zm.

³ W kontroli wykonania budżetu państwa w 2024 r. Najwyższa Izba Kontroli stosuje następujące oceny: pozytywna i negatywna. W przypadku gdy nie zostały spełnione kryteria ani dla oceny pozytywnej ani dla negatywnej stosuje się ocenę w formie opisowej.

kwotę 30 274,9 tys. zł, z przeznaczeniem na inwestycje w energooszczędne mieszkania dla gospodarstw domowych o niskich i średnich dochodach, co było działaniem nierzetelnym i niegospodarnym. W konsekwencji otrzymane przez dysponenta części 18 środki finansowe nie zostały wykorzystane;

- Minister Rozwoju i Technologii nie zablokował planowanych na 2024 r. wydatków na realizację zadania pn. „Budowa i rozwój systemów teleinformatycznych MRiT, zakup sprzętu teleinformatycznego, licencji oraz majątkowych praw autorskich” w kwocie 428,2 tys. zł pomimo wystąpienia przesłanek określonych w art. 177 ust. 1 pkt 3 ufp;
- z ponad trzymiesięcznym opóźnieniem, od czasu otrzymania informacji, że wydatek na zakup sprzętu audio w celu doposażenia sal konferencyjnych nie zostanie w 2024 r. zrealizowany, podjęto decyzję o zablokowaniu planowanych wydatków w kwocie 22 tys. zł.

Wydatki budżetu środków europejskich wyniosły 530,9 tys. zł tj. 54,9% planu po zmianach (966,5 tys. zł) i 2,2% wydatków poniesionych w ramach części 18 w 2023 r. (24 575,3 tys. zł). Realizowane były one przez jednostkę nadzorowaną przez Ministra, tj. Główny Urząd Geodezji i Kartografii (dalej: GUGiK).

Analiza wydatków budżetu państwa w kwocie 2 874,3 tys. zł, stanowiących 36,3% pozapłacowych wydatków kontrolowanej jednostki (dysponenta III stopnia – Ministerstwo), wykazała, że zostały one poniesione z zachowaniem zasad gospodarowania środkami publicznymi określonymi w ufp i aktach wykonawczych. Nie stwierdzono niecelowego lub niegospodarnego wydatkowania środków publicznych.

Dochody budżetowe budżetu państwa wyniosły w 2024 r. 19 087,8 tys. zł i były wyższe o 4 803,8 tys. zł (33,6%) od kwoty zaplanowanej w ustawie budżetowej na 2024 r. (14 284 tys. zł) i niższe o 3 528,8 tys. zł (15,6%) od dochodów zrealizowanych w 2023 r. (22 616,6 tys. zł).

NIK pozytywnie opiniuje skontrolowane łączne sprawozdania budżetowe za 2024 r. i sprawozdanie o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z) za IV kwartał 2024 r. sporządzone przez dysponenta części 18 oraz sprawozdania jednostkowe sporządzone przez dysponenta III stopnia w Ministerstwie.

Sprawozdania łączne dysponenta ww. części budżetowej zostały sporządzone prawidłowo, na podstawie danych wynikających ze sprawozdań jednostkowych podległych dysponentów. Objęte kontrolą sprawozdania jednostkowe dysponenta III stopnia zostały sporządzone prawidłowo, na podstawie danych wynikających z prowadzonej ewidencji księgowej. Mechanizmy systemu kontroli zarządczej zapewniały prawidłowość sporządzonych sprawozdań budżetowych, w tym z budżetu środków europejskich i sprawozdań w zakresie operacji finansowych, z uwzględnieniem sprawozdań dysponenta III stopnia.

NIK pozytywnie ocenia prowadzenie ksiąg rachunkowych za 2024 r. dysponenta III stopnia.

IV. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe⁴ kontrolowanej działalności

OBSZAR
Opis stanu
faktycznego

1. Dochody budżetowe

W ustawie budżetowej na rok 2024 w części 18 zaplanowano dochody w wysokości 14 284 tys. zł, a uzyskano 19 087,8 tys. zł (133,6% planu). Dochody te stanowiły 84,4% dochodów uzyskanych w 2023 r. (22 616,6 tys. zł).

Dochody na rok 2024 zaplanowane zostały w dziale 700 – Gospodarka mieszkaniowa w kwocie 13 917 tys. zł i dziale 710 – Działalność usługowa w kwocie 367 tys. zł.

Dochody w części 18 zostały uzyskane w dziale: 700 w kwocie 16 932,2 tys. zł (121,7% planu); w dziale 710 w kwocie 2 141,3 tys. zł (583,5% planu) i w dziale 750 – Administracja publiczna w kwocie 14,3 tys. zł.

Główne źródła dochodów w części 18 budżetu państwa w 2024 r. stanowiły:

- dokonywane przez bank PKO BP S.A. zwroty kwot umorzeń kredytów mieszkaniowych w kwocie 12 145,2 tys. zł (wobec planowanych 10 000 tys. zł) – środki te pochodziły od kredytobiorców (członków spółdzielni mieszkaniowych), którzy dokonali zwrotów nominalnych kwot umorzeń kredytów mieszkaniowych, w związku z przekształceniem spółdzielczego lokatorskiego prawa do lokalu w prawo własności (rozdział 70014 – Umorzenie kredytów mieszkaniowych)⁵;
- dokonywane przez Bank Gospodarstwa Krajowego (dalej: BGK) zwroty środków z tytułu rozliczenia programów finansowanych z Funduszu Dopłat („Mieszkanie na Start”⁶, „Mieszkanie dla Młodych”⁷ oraz „Budownictwo socjalne i komunalne”⁸) w kwocie 3 657,5 tys. zł (wobec planowanych 3 000 tys. zł) – rozdział 70022 – Fundusz Dopłat.

(akta kontroli str. 22, 38-40, 1247-1251, 1276-1280, 1664-1666)

Na koniec 2024 r. w części 18 budżetu państwa należności pozostałe do zapłaty wyniosły 6724,3 tys. zł i w porównaniu do stanu na koniec 2023 r. były wyższe o 222,7 tys. zł, tj. o 3,4%. Zaległości na koniec 2024 r. wyniosły 4859,2 tys. zł i były wyższe od zaległości wykazanych na koniec 2023 r. o 32,1 tys. zł, tj. o 0,7%.

(akta kontroli str. 1249-1251, 1664-1666)

Dochody zrealizowane w 2024 r. przez dysponenta III stopnia (Ministerstwo) wyniosły 458,5 tys. zł i stanowiły 94,1% planu (487 tys. zł) oraz 108,5% dochodów osiągniętych w 2023 r. (422,4 tys. zł).

⁴ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁵ Na podstawie przepisów ustawy z dnia 30 listopada 1995 r. o pomocy państwa w spłacie niektórych kredytów mieszkaniowych, udzielaniu premii gwarancyjnych oraz refundacji bankom wypłaconych premii gwarancyjnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1774) oraz na podstawie ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o spółdzielniach mieszkaniowych (Dz. U. z 2024 r. poz. 558).

⁶ Na podstawie art. 33 ust. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. o pomocy państwa w ponoszeniu wydatków mieszkaniowych w pierwszych latach najmu mieszkania (Dz. U. z 2024 r. poz. 506).

⁷ Na podstawie art. 14-16 ustawy z dnia 27 września 2013 r. o pomocy państwa w nabyciu pierwszego mieszkania przez młodych ludzi (Dz. U. z 2022 r. poz. 2628).

⁸ Na podstawie art. 18 ust. 5 ustawy z dnia 8 grudnia 2006 r. o finansowym wsparciu niektórych przedsięwzięć mieszkaniowych (Dz. U. z 2024 r. poz. 304).

Głównym źródłem dochodów Ministerstwa (438,1 tys. zł, tj. 95,6%) były wpływy z tytułu opłat za postępowanie kwalifikacyjne dla osób ubiegających się o nadanie uprawnień zawodowych w zakresie szacowania nieruchomości⁹.

(akta kontroli str. 100-102,1704-1711, 1929-1931)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

2. Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich

OBSZAR
Opis stanu

2.1. Wydatki budżetu państwa

W ustawie budżetowej na 2024 r. wydatki budżetu państwa w części 18 zaplanowano na kwotę 2 533 740 tys. zł. W trakcie roku budżetowego zmiany planu wydatków wynikały ze:

- zwiększeń planu wydatków środkami z rezerw celowych (na łączną kwotę 530 889,4 tys. zł);
- zwiększeń na podstawie decyzji Ministra Finansów w sprawie przeniesienia wydatków z części 20 – Gospodarka do części 18 środków w kwocie 15,7 tys. zł na realizację projektu w ramach programu Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy 2021-2027.

W wyniku wprowadzonych zmian, plan wydatków w części 18 wyniósł 3 064 645,1 tys. zł. Wydatki zrealizowane w tej części w 2024 r. wyniosły 3 011 936,3 tys. zł, co stanowiło 98,3% planu po zmianach i 161,5% wydatków poniesionych w 2023 r. (1 865 265,7 tys. zł).

Wydatki części 18 budżetu państwa zostały poniesione przede wszystkim w dziale 700 – Gospodarka mieszkaniowa i stanowiły 93,4% wydatków w tej części. Wydatki w tym dziale wyniosły 2 812 824,7 tys. zł, co stanowiło 98,8% planu po zmianach.

Najwyższe wydatki według grup ekonomicznych kontrolowanej części (76,8%) wykonano w grupie dotacji w kwocie 2 313 094,7 tys. zł (99,9% planu po zmianach). Pozostałe wydatki według grup ekonomicznych przeznaczono na:

- wydatki majątkowe – 505 226,5 tys. zł (93,4% planu po zmianach);
- wydatki bieżące – 191 496 tys. zł (92,6% planu po zmianach);
- współfinansowanie projektów z udziałem środków Unii Europejskiej – 1 658,4 tys. zł (72,1% planu po zmianach);
- świadczenia na rzecz osób fizycznych – 460,7 tys. zł (88,8% planu po zmianach).

(akta kontroli str. 17-20, 379-38, 1291-1303, 1233-1236, 2704-2706)

Zobowiązania budżetu państwa w kontrolowanej części wyniosły na koniec 2024 r. 8 840,4 tys. zł i były wyższe o 1375,9 tys. zł od kwoty zobowiązań na koniec 2023 r. (7464,5 tys. zł). Zobowiązania dotyczyły głównie dodatkowego wynagrodzenia rocznego wraz z pochodnymi oraz kosztów wynikających z wystawionych przez kontrahentów na koniec grudnia 2024 r. faktur za wykonane usługi i dostawy, zgodnie z zawartymi umowami. MRiT ogółem w 2024 r. zapłaciło 0,3 tys. zł odsetek, które dotyczyły: odsetek orzeczonych wyrokiem sądowym¹⁰ oraz uregulowania odsetek od opłaty przekształceniowej¹¹.

⁹ Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 11 marca 2014 r. w sprawie nadawania uprawnień zawodowych w zakresie szacowania nieruchomości (Dz. U. 2025 poz. 88).

¹⁰ Wyrok WSA sygn. akt I SAB/Wa 368/19 z 30 października 2019 r. dotyczący zapłaty na rzecz osoby fizycznej kwoty 1100 zł wraz z odsetkami w wysokości 266,4 zł.

¹¹ Odsetki w kwocie 41,35 zł naliczone (w związku z opinią Prokuratury Generalnej RP, wyrażonej w piśmie znak KR-70-1/20/PDO z 5 marca 2021 r.), od opłat przekształceniowych, o których mowa w ustawie z dnia 20 lipca 2018 r. o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego gruntów

Na koniec 2024 r. w części 18 nie wystąpiły zobowiązania wymagalne.

(akta kontroli str. 1484-1493, 1604-1638, 1667-1673, 1712-1718)

Przeciętne zatrudnienie w części 18 budżetu państwa na koniec IV kwartału 2024 r. wynosiło łącznie 612 osób¹², tj. o 21 osób więcej niż na koniec 2023 r. Zmiany w przeciętnym zatrudnieniu miały miejsce w GUGiK (wzrost od 10 osób), Głównym Urzędzie Nadzoru Budowlanego (dalej: GUNB) (wzrost o 7 osób) i w Ministerstwie (o 4 osoby).

Zwiększenie liczby zatrudnionych osób w GUGiK spowodowane było w głównej mierze działaniami polegającymi na obsadzeniu wolnych stanowisk w Urzędzie, a także zatrudnieniem pracowników do wykonywania nowych zadań związanych z realizacją projektu „Integracja państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego (Integracja PzgiK)”¹³ (dalej: projekt Integracja PzgiK). Zwiększenie zatrudnienia w GUNB wynikało z obsadzenia wakatów, a także ze zmian w strukturze organizacyjnej Urzędu. Natomiast zwiększenie zatrudnienia w Ministerstwie spowodowane było powrotem do pracy osób korzystających z urlopu macierzyńskiego oraz zatrudnienia osób w związku z realizacją zadań tzw. Społecznego Funduszu Klimatycznego.

W 2024 r. wydatki na wynagrodzenia w części 18 budżetu państwa wyniosły 87 364,2 tys. zł i były wyższe o 17,2% od wydatków w 2023 r. (74 518,6 tys. zł).

Wzrost wydatków na wynagrodzenia wynikał z ustawowego podwyższenia kwoty bazowej dla pracowników w grupach: korpusu służby cywilnej i nieobjętych mnożnikowym systemem wynagradzania o 20%. Ponadto wzrost wydatków na wynagrodzenia spowodowany był m.in. zwiększeniem stanu zatrudnienia; wyższą kwotą wypłaconych odpraw emerytalnych i nagród jubileuszowych.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto na jednego pełnozatrudnionego w części 18 w 2024 r. wyniosło 11 891,75 zł, tj. więcej o 13,2% niż w 2023 r. (10 507,42 zł).

W Ministerstwie w 2024 r. przeciętne miesięczne wynagrodzenie wyniosło 11 918,39 zł i było wyższe o 19,4% od wynagrodzenia w 2023 r. (9985,27 zł).

Wydatki MRiT w roku 2024 na wynagrodzenia bezosobowe, wynikające z zawartych umów zleceń¹⁴ wyniosły 54,7 tys. zł i były niższe o 115,6 tys. zł niż w 2023 r.

Analiza dwóch umów na kwotę 23,7 tys. zł z 28 umów zleceń (54,7 tys. zł) realizowanych w MRiT w 2024 r. wykazała, iż umowy te nie obejmowały zadań tożsamyh z zadaniami pracowników MRiT, zostały prawidłowo zrealizowane i rozliczone.

(akta kontroli str. 53-54, 604- 660, 860-865, 1865-1870)

W 2024 r. wydatki majątkowe zaplanowano w ustawie budżetowej w części 18 w kwocie 7559 tys. zł, co stanowiło 75,3% wydatków 2023 r. (10 041,3 tys. zł). Po zmianach dokonanych w trakcie roku plan tych wydatków wyniósł 540 980,1 tys. zł. Zwiększenia planu dotyczyły w szczególności wydatków dysponenta głównego (o kwotę 530 274,9 tys. zł), w tym:

- 500 000 tys. zł – na zasilenie Funduszu Dopłat oraz Funduszu Termomodernizacji i Remontów w celu sfinansowania zadań związanych

zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności tych gruntów (Dz. U. z 2025 r. poz. 6), poniesionych w latach 2020-2021.

¹² W przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

¹³ Projekt realizowany w ramach programu Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy 2021-2027 (FERC) współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.

¹⁴ Cztery umowy zawarte zostały w 2024 r., pozostałe 24 umowy zawarte zostały w 2022 i 2023 r.

z usuwaniem skutków powodzi (wydatki o charakterze incydentalnym związane z powodzią, która wystąpiła we wrześniu 2024 r. na terenach południowej i zachodniej Polski;

- 30 274,9 tys. zł – na zasilenie Funduszu Dopłat utworzonego w BGK, z przeznaczeniem na realizację inwestycji B3.5.1 *Inwestycje w energooszczędne budownictwo mieszkaniowe dla gospodarstw domowych o niskich i średnich dochodach* w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności (dalej: KPO). Wypłaty z BGK dotyczyły: dofinansowania budowy przez gminy albo jednoosobowe spółki gminne budynków charakteryzujących się podwyższonym standardem efektywności energetycznej oraz dofinansowania wkładu gmin albo związków międzygminnych w inwestycje podejmowane przez inne podmioty, w tym przez społeczne inicjatywy mieszkaniowe.

Wydatki majątkowe zrealizowane w części 18 w 2024 r. wyniosły 505 226,5 tys. zł, tj. 93,4% planu po zmianach i były wyższe o 495 185,2 tys. zł¹⁵ od wydatków w 2023 r. (10 041,3 tys. zł).

Niższe od planowanego (po zmianach) wykonanie wydatków majątkowych wynikało w szczególności z niewydatkowania środków w kwocie 30 274,9 tys. zł – na finansowanie realizacji inwestycji w energooszczędne budownictwo mieszkaniowe dla gospodarstw domowych o niskich i średnich dochodach w ramach KPO, a także z niezrealizowania części planowanych wydatków i zakupów przez jednostki podległe MRiT, tj. GUNB¹⁶ i GUGiK¹⁷. W przypadku GUNB wynikało to z niepełnego wykorzystania zaplanowanych na 2024 r. środków na zakupy inwestycyjne (m.in. zakup serwera, macierzy dyskowych i systemu UPS¹⁸), głównie z uwagi na problemy podczas przeprowadzania postępowań o udzielenie zamówień publicznych. W przypadku GUGiK niższe wykonanie wydatków majątkowych było spowodowane m.in.: różnicami pomiędzy pierwotnie zaplanowanymi a zrealizowanymi wydatkami na modernizację osnowy podstawowej na terenie kraju, niższymi niż planowano wydatkami na świadczenie usług utrzymania dla środowiska informatycznego usług i aplikacji „Integracji” oraz przygotowanie dokumentacji technicznej tego środowiska, niższymi wydatkami na zakup licencji na oprogramowania.

(akta kontroli str. 1291-1301, 1494-1496, 2707-2713)

Wydatki majątkowe Ministerstwa na 2024 r. zaplanowano na kwotę 559 tys. zł na realizację trzech zadań. Plan po zmianach na wydatki majątkowe wyniósł 555 tys. zł¹⁹, a wydatki wyniosły 94,3 tys. zł, tj. 17% planu po zmianach. Plan wydatków majątkowych MRiT obejmował następujące zadania:

1. Rozwój i utrzymanie internetowego serwisu Elektroniczny Rzeczoznawca Majątkowy (ESRM). Zadanie wykonano w planowanym zakresie²⁰, a na jego realizację wydatkowano 72,5 tys. zł, tj. 87,3% z planowanej kwoty po zmianach (83 tys. zł). Różnica pomiędzy wysokością wydatków zaplanowanych i faktycznie zrealizowanych wynikała z braku możliwości precyzyjnego

¹⁵ Kwota wykonania wydatków majątkowych w 2024 r. wyższa od wykonania wydatków majątkowych w 2023 r. w szczególności wynikała z realizacji zadań związanych z usuwaniem skutków powodzi w wysokości 497 500 tys. zł.

¹⁶ Wykonanie wydatków wyniosło 1473,5 tys. zł, tj. 43,1% planu wydatków po zmianach (3415 tys. zł).

¹⁷ Wykonanie wydatków wyniosło 6158,7 tys. zł, tj. 91,4% planu wydatków po zmianach (6735,2 tys. zł).

¹⁸ UPS – infrastruktura awaryjnego zasilania.

¹⁹ 1. Zakup środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych - na realizację przewidziano 22 tys. zł. 2. Budowa i rozwój systemów teleinformatycznych MRiT, zakup sprzętu teleinformatycznego, licencji oraz majątkowych praw autorskich – na realizację zadania zaplanowano 450 tys. zł. 3. Rozwój i utrzymanie internetowego serwisu Elektroniczny System Rzeczoznawca Majątkowy (ESRM) na realizację zaplanowano 87 tys. zł (w trakcie roku plan na to zadanie zmniejszono o 4 tys. zł do kwoty 83 tys. zł).

²⁰ Zmodyfikowano, a także rozszerzono funkcjonalności ESRM.

oszacowania rodzaju i kosztów prac rozwojowych przeprowadzonego na etapie prowadzenia postępowania o zamówienie publiczne.

2. Budowa i rozwój systemów teleinformatycznych MRiT, zakup sprzętu teleinformatycznego, licencji oraz majątkowych praw autorskich za kwotę 450 tys. zł, z której wydatkowano 21,8 tys. zł (4,8%). Poniesione wydatki dotyczyły zakupu dwóch monitorów interaktywnych wraz z mobilnymi podstawami²¹. Plan rzeczowo-finansowy na to zadanie zawierał szacunkowe wartości na: rozbudowę infrastruktury IT, w tym zakup urządzeń i licencji oprogramowania o wartości jednostkowej powyżej 10 tys. zł oraz budowę/rozwój Systemu Centralnego Rejestru Charakterystyki Energetycznej Budynków (dalej: CHEB).

Odnosnie przyczyn nieoszacowania konkretnych kwot na budowę/rozwój CHEB Dyrektor Departamentu Gospodarki Cyfrowej (dalej: DGC)²² wyjaśniła, że *MRiT zawarło Porozumienie z GUNB na prowadzenie rejestru, co znaczy, że po stronie GUNB budowany jest nowy system CHEB. Jednakże w MRiT do czasu uruchomienia nowego systemu utrzymywany jest stary system CHEB, a szacowanie konkretnych kwot potrzebnych na ew. usługi rozwojowe było utrudnione z uwagi na brak dokładnych informacji o możliwości rozwoju „starego systemu”. W roku 2024 nie zrealizowano żadnego zlecenia usług rozwoju.* Dyrektor DGC wyjaśniła też, że w związku z powyższym nie zrealizowano wydatków majątkowych w zakresie rozwoju systemu CHEB utrzymywanego przez MRiT. Niewykorzystane środki w kwocie 428,2 tys. zł nie zostały zgłoszone do blokady, co szczegółowo opisano w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”.

Należy zauważyć, że już w 2023 r. na realizację zadania dot. usługi utrzymania i rozwoju systemu CHEB planowano środki w wysokości 450 tys. zł, z których nie wydatkowano kwoty 436,4 tys. zł. Według wyjaśnień ówczesnego dyrektora Biura Informatyki (dalej także: BI) niepełne wydatkowanie wynikało wówczas z przesunięcia realizacji prac z uwagi na trwające uzgodnienia o przeniesieniu systemu do GUNB, który planował budowę nowego systemu, co warunkowało realizację usług i rozwoju systemu w ramach MRiT²³. Niewykorzystane środki w 2023 r. zgłoszono do blokady²⁴.

3. Zakup środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych – zaplanowano kwotę 22 tys. zł na zakup sprzętu audio w celu doposażenia sal konferencyjnych do spotkań, które zaplanowano w ramach sprawowanej przez Polskę prezydencji w Radzie Unii Europejskiej w pierwszej połowie 2025 r. Wydatki nie zostały zrealizowane w całości. Decyzja o braku możliwości realizacji zadania przez Biuro Administracyjne (dalej również: BA) podjęta została na etapie sporządzania analizy wykonania planu finansowego według stanu na koniec sierpnia 2024 r., którą przekazano do Departamentu Budżetu i Finansów (dalej również: DBF) 19 września 2024 r. Wniosek o dokonanie blokady środków na kwotę 22 tys. zł BA złożyło dopiero 20 grudnia 2024 r.²⁵, tj. po upływie ponad trzech miesięcy od powzięcia informacji o braku możliwości ich wydatkowania.

²¹ Na podstawie umowy zawartej w dniu 31 maja 2024 r.

²² Upřednio Biuro Informatyki; Zarządzeniem nr 30 Ministra Rozwoju i Technologii w sprawie ustalenia regulaminu organizacyjnego Ministerstwa Rozwoju i Technologii zmieniono strukturę organizacyjną MRiT; zadania Biura Informatyki przejął Departament Gospodarki Cyfrowej.

²³ 16 października 2023 r. zostało zawarte porozumienie pomiędzy GUNB a MRiT w sprawie przeniesienia zadania utrzymania i rozwoju Systemu Centralnego Rejestru Charakterystyki Energetycznej Budynków do GUNB.

²⁴ Niewykorzystaną kwotę 436,4 tys. zł objęto blokadą środków - decyzją Ministra Rozwoju i Technologii z 8 grudnia 2023 r.

²⁵ Niewykorzystaną kwotę (22 tys. zł) zablokowano decyzją Ministra Rozwoju i Technologii z 24 grudnia

Szczegółowy opis w zakresie późnego podjęcia decyzji o blokadzie ww. środków zawarto w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”.

(akta kontroli str. 1270-1273, 1293-1296, 1346-1361, 1395-1409)

Plan wydatków w części 18 budżetu państwa zwiększono w 2024 r. środkami z rezerw celowych w kwocie 530 889,4 tys. zł, z której wykorzystano 500 429,9 tys. zł (94,2%).

Środki z rezerw celowych były przeznaczone na:

- a) zasilenie Funduszu Dopłat oraz Funduszu Termomodernizacji i Remontów w celu sfinansowania zadań związanych z usuwaniem skutków powodzi – przeznaczona kwota 500 000 tys. zł (z rezerwy celowej – poz. 78) została wykorzystana w wysokości 497 500 tys. zł, tj. 99,5%;
- b) zasilenie Funduszu Dopłat utworzonego w BGK z przeznaczeniem na realizację inwestycji B3.5.1 *Inwestycje w energooszczędne budownictwo mieszkaniowe dla gospodarstw domowych o niskich i średnich dochodach* w ramach KPO. Z rezerw celowych (poz. 70) przyznano kwotę 30 275 tys. zł, która jednak w całości nie została wykorzystana;
- c) sfinansowanie organizacji nowych struktur organizacyjnych w związku z podjęciem działań przygotowawczych do wdrożenia i wykorzystywania Społecznego Funduszu Klimatycznego, w tym na wynagrodzenia dla 7 etatów w grupie korpusu służby cywilnej w MRiT. Z rezerw celowych (poz. 56) przyznano kwotę 201,9 tys. zł, z której wykorzystano 132,1 tys. zł (65,4%);
- d) sfinansowanie wynagrodzeń wraz z pochodnymi dla pracowników zaangażowanych w realizację projektu Integracja PzgiK w ramach Programu Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy 2021-2027, dla jednostki realizującej, tj. GUGiK. Z rezerw celowych (poz. 8) przyznano kwotę 230,4 tys. zł, z której wykorzystano 128,4 tys. zł (55,7%);
- e) sfinansowanie wypłat dodatków wyrównawczych oraz ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wraz z pochodnymi dla osoby odwołanej z kierowniczego stanowiska państwowego. Z rezerw celowych (poz. 21) przekazano na ten cel 66,1 tys. zł i wykorzystano pełną kwotę;
- f) sfinansowanie dodatków służby cywilnej oraz dodatkowego wynagrodzenia rocznego wraz z pochodnymi. Z rezerw celowych (poz. 20) przeznaczono na ten cel kwotę 73 tys. zł, z której wykorzystano 65,7 tys. zł, tj. 90%;
- g) sfinansowanie systemu motywacyjno-lojalnościowego dla członków prezydencji, pracowników oraz innych osób zaangażowanych w roku 2024 w przygotowania do pełnienia polskiego przewodnictwa w Radzie UE w I połowie 2025 r. Z rezerw celowych (poz. 62) przyznano kwotę 43 tys. zł, z której wykorzystano 37,5 tys. zł (87,2%).

Szczegółowym badaniem objęto wykorzystanie środków przyznanych na podstawie pięciu decyzji Ministra Finansów²⁶ na łączną kwotę 530 590 tys. zł, tj. 99,9% kwoty zwiększającej plan środkami z rezerw celowych budżetu państwa. Niepełne wykorzystanie środków stwierdzono w odniesieniu do wszystkich decyzji:

- w ramach rezerwy celowej z poz. nr 20 przeznaczonej na sfinansowanie dodatków służby cywilnej oraz dodatkowego wynagrodzenia rocznego (wraz z pochodnymi) dla czterech urzędników służby cywilnej mianowanych

2024 r., na podstawie wniosku z dnia 20.12.2024 r. o blokadę środków w planie finansowym złożonego przez Biuro Administracyjne.

²⁶ Decyzje: 1) MF/FG3.4143.3.70.2024.MF.2092 z 24 lipca 2024 r. na kwotę 70,1 tys. zł, 2) MF/WM1.4143.3.174.2024.MF.3900 z 4 października 2024 r. na kwotę 43 tys. zł, 3) MF/IP10.4143.3.9.2024.MF.4183 z 14 października 2024 r. na kwotę 30 275 tys. zł, 4) MF/FG3.4143.3.109.2024.MF.2877 z 15 października 2024 r. na kwotę 201,9 tys. zł, 5) MF/FG3.4143.3.195.2024.MF.5147 z 22 listopada 2024 r. na kwotę 500 000 tys. zł.

1 grudnia 2023 r. (na kwotę 70,1 tys. zł²⁷) wykorzystano 62,7 tys. zł (89,4%). Niepełne wykorzystanie środków wynikało z absencji pracowników, które spowodowały pomniejszenie dodatku służby cywilnej, składek ZUS i składek na Fundusz Pracy;

- w ramach rezerwy celowej nr 62 przeznaczonej na sfinansowanie systemu motywacyjno-lojalnościowego dla członków korpusu prezydencji, pracowników oraz innych osób zaangażowanych w roku 2024 w przygotowania polskiego przewodnictwa w Radzie UE w I półroczu 2025 r. (na kwotę 43 tys. zł²⁸) wykorzystano 37,5 tys. zł²⁹ (87,2%). Niewykorzystanie środków dotyczyło GUGiK i GUNB. W GUGiK nie wykorzystano 0,1 tys. zł (2,4% przyznanych środków) na wynagrodzenia trzech pracowników zaangażowanych w przygotowanie polskiego przewodnictwa w Radzie UE; wynikało to z przekroczenia rocznej granicy podstawy wymiaru składek (niższe składki na ubezpieczenia społeczne). W GUNB nie wykorzystano 5,4 tys. zł (55,1% przyznanych środków). Dwóm pracownikom GUNB zaangażowanym w roku 2024 w przygotowania polskiego przewodnictwa w Radzie UE została przyznana i wypłacona w grudniu 2024 r. nagroda i w związku z tym wydatkowano środki w łącznej kwocie 4,4 tys. zł;
- w ramach rezerwy celowej nr 70 na zasilenie Funduszu Dopłat utworzonego w BGK z przeznaczeniem na realizację inwestycji w energooszczędne budownictwo mieszkaniowe dla gospodarstw domowych o niskich i średnich dochodach w ramach KPO (na kwotę 30 274,9 tys. zł) nie wykorzystano środków w pełnej wysokości. Przyczyną niewykorzystania środków było nieprzedłożenie dokumentów stanowiących rozliczenie realizowanych przedsięwzięć (w ramach sześciu umów)³⁰ na kwotę 28 197 tys. zł, z uwagi na ich niezrealizowanie. W przypadku jednej umowy³¹ i złożonego 27 września 2024 r. rozliczenia zrealizowanego przedsięwzięcia na kwotę 2 021,3 tys. zł, po dokonaniu przez BGK oceny dokumentów rozliczeniowych, podjęto konsultacje z MRiT w zakresie doprecyzowania warunków rozliczeniowych warunkujących wypłatę wsparcia, a beneficjenta zobowiązano do uzupełnienia rozliczenia o niezbędne dokumenty. W związku z oczekiwaniem na odpowiedź BGK nie uruchomił do końca 2024 r. środków finansowych. Na wnioski Departamentu Mieszkalnictwa z 18 oraz 29 listopada 2024 r. środki zostały zablokowane decyzjami Ministra Rozwoju i Technologii: z 21 listopada 2024 r.³² na kwotę 28 253,7 tys. zł oraz z 2 grudnia 2024 r.³³ na kwotę 2 021,3 tys. zł;
- w ramach rezerwy nr 56 na sfinansowanie organizacji nowych struktur organizacyjnych w związku z podjęciem działań przygotowawczych do wdrożenia i wykorzystywania Społecznego Funduszu Klimatycznego, w tym na wynagrodzenia dla 7 etatów w grupie korpusu służby cywilnej w MRiT (na kwotę 201,9 tys. zł), wykorzystano 132,1 tys. zł (65,4%). Środki przyznane

²⁷ Badaniem objęto kwotę 70,1 tys. zł z przyznanych 73 tys. zł.

²⁸ Decyzją nr MF/WM1.4143.3.174.2024.MF.3900 przyznano kwotę 43 tys. zł, w tym: dla Ministerstwa - 28,6 tys. zł, dla GUNB - 9,8 tys. zł i dla GUGiK - 4,6 tys. zł.

²⁹ W Ministerstwie wykorzystano 100% środków, w GUGiK wykorzystano 97,6% przyznanych środków, nie wykorzystano 0,1 tys. zł – z uwagi na niższe składki na ubezpieczenia społeczne; w GUNB wykorzystano 45,4% przyznanych środków.

³⁰ Umowy: nr. BSK/23/23/0002920 na kwotę 2 486,5 tys. zł; nr. BSK/23/23/0003051 na kwotę 1 192,5 tys. zł; nr BSK/23/23/0003081 na kwotę 1 706,7 tys. zł; nr BSK/23/23/0003185 na kwotę 3 702,3 tys. zł; nr BSK/23/24/0003310 na kwotę 4 741,3 tys. zł; nr BSK/23/24/0003410 na kwotę 14 367,7 tys. zł.

³¹ Umowa nr BSK/23/23/0003086 na kwotę 2 078 tys. zł.; następnie zaktualizowana do wysokości 2 021,3 tys. zł po otrzymaniu przez BGK dokumentów rozliczeniowych do przedsięwzięcia).

³² znak: DBF-I.3110.13.5.2024.

³³ znak DBF-I.3110.13.7.2024.

zostały decyzją z 15 października 2024 r.³⁴ i nie było możliwe zatrudnienie do końca roku osób zgodnie z przyjętym harmonogramem z uwagi na konieczność przeprowadzenia postępowań rekrutacyjnych z zachowaniem wymogów i terminów przewidzianych w ustawie z 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej³⁵. Zatrudniono: jedną osobę od 4 listopada 2024 r., trzy osoby od 14-15 listopada 2024 r. oraz jedną osobę od 2 grudnia 2024 r. Ponadto jedna osoba została zatrudniona od 1 marca 2025 r.;

- w ramach rezerwy nr 78 na zasilenie Funduszu Dopłat i Funduszu Termomodernizacji i Remontów w celu sfinansowania zadań związanych z usuwaniem skutków powodzi (na kwotę 500 000 tys. zł) wykorzystano w 497 500 tys. zł, tj. 99,5%. Niewykorzystana w pełni kwota wynikała ze zwrotów dotacji dokonanych w okresie przejściowym (ostatecznego rozliczenia).
(akta kontroli, str. 56, 91-99, 379-381, 401-407, 667-697, 854-859, 2704-2704)

W 2024 r. Minister podjął 17 decyzji³⁶ w sprawie blokowania planowanych wydatków na łączną kwotę 46 072,7 tys. zł. Decyzje te były podejmowane ze względu na nadmiar posiadanych środków i dotyczyły planu wydatków:

- dysponenta głównego – pięć decyzji na łączną kwotę 31 318,3 tys. zł. Nadmiar wynikał w szczególności z: braku zapotrzebowania na sfinansowanie zasilenia Funduszu Dopłat w celu realizacji inwestycji B3.5.1 w ramach KPO, niższych niż planowano kwoty płatności z tytułu refundacji premii gwarancyjnych oraz premii za systematyczne oszczędzanie, odstąpienia od realizacji umowy na zakup powierzchni w przestrzeni Internetu, prasy oraz outdoor;
- MRiT - dysponenta III stopnia – dwie decyzje na łączną kwotę 185,3 tys. zł. Blokady planowanych wydatków wynikały m.in. z odstąpienia od zakupu mebli i doposażenia sal konferencyjnych oraz niższych od planowanych wydatków na podróże służbowe krajowe i zagraniczne;
- GUGiK – sześć decyzji na łączną kwotę 4 518,4 tys. zł. Blokady planowanych wydatków wynikały w szczególności z niższych niż zaplanowano wydatków na m.in.: opracowanie standardowych oraz wysokorozdzielczych danych fotogrametrycznych, świadczenie usług utrzymania środowiska informatycznego, świadczenie usług utrzymania dla środowiska informatycznego usług i aplikacji „Integracja”;
- GUNB – cztery decyzje na łączną kwotę 10 050,6 tys. zł. Blokady środków spowodowane były m.in.: niewydatkowaniem środków na zakup usługi e-Doręczenia (z uwagi na przesunięcie terminu obowiązku korzystania z tych usług na 1 stycznia 2025 r.), na zakup energii, sprzętu informatycznego, świadczeń na rzecz osób fizycznych, niższymi niż zaplanowano wydatkami na usługi dotyczące utrzymania systemów IT i bodyleasing oraz budowę CHEB, niższym wykorzystaniem środków przeznaczonych na sfinansowanie kosztów realizacji projektów w ramach Pomocy Technicznej Programu Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat i Środowisko (FENIKS).

³⁴ Wniosek o uruchomienie środków z rezerwy celowej z dnia 19 września 2024 r. (znak pisma: DBF-I.3111.1.4.2024) na kwotę 255,4 tys. zł; następnie skorygowany wnioskiem z dnia 10.10.2024 r. (znak pisma: DBF-I.3111.1.4.2024 na kwotę 201,9 tys. zł; dokonano aktualizacji harmonogramu stworzenia nowych struktur organizacyjnych).

³⁵ Dz.U. z 2024 r. poz. 409 ze zm.

³⁶ W tym dwie decyzje dotyczyły zarówno blokady środków budżetu państwa i blokady środków europejskich: decyzja z dnia 30 grudnia 2024 r. na łączną kwotę 495 tys. zł (w tym z budżetu państwa na kwotę 100,2 tys. zł i z budżetu środków europejskich na kwotę 394,8 tys. zł); decyzja z dnia 30 grudnia 2024 r. na łączną kwotę 44,2 tys. zł (w tym z budżetu państwa na kwotę 9 tys. zł i z budżetu środków europejskich na kwotę 35,2 tys. zł).

Analiza czterech decyzji wydanych w 2024 r. przez Ministra w zakresie blokady środków z budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich³⁷ na łączną kwotę 30 439,5 tys. zł (66,1% wartości dokonanych blokad) nie wykazała nieprawidłowości. Decyzje w sprawie blokad podejmowane były niezwłocznie po uzyskaniu informacji o niewykorzystaniu środków.

(akta kontroli str. 462-580, 840-843, 766-774)

Wydatki dysponenta III stopnia (Ministerstwo) na rok 2024 zostały zaplanowane na kwotę 55 035 tys. zł, a po zmianach kwota ta uległa zwiększeniu do 55 313,3 tys. zł. Wykonanie wydatków przez Ministerstwo w 2024 r. wyniosło 53 906,4 tys. zł, tj. 97,5% do planu po zmianach i stanowiło 117,8% wydatków zrealizowanych w 2023 r. (45 760,3 tys. zł).

(akta kontroli str. 103-107, 1932-1938, 2008-2010)

Wydatki dysponenta III stopnia według grup ekonomicznych poniesiono na:

- świadczenia na rzecz osób fizycznych – 213,8 tys. zł (88% planu po zmianach),
- wydatki bieżące – 53 598,3 tys. zł (98,3% planu po zmianach),
- wydatki majątkowe – 94,3 tys. zł (17% planu po zmianach).

Analizą objęto wydatki Ministerstwa na kwotę 2874,3 tys. zł, udokumentowane 46 dowodami i odpowiadającymi im zapisami księgowymi (36,3% wydatków pozapłacowych dysponenta III stopnia). Doboru próby wydatków dokonano ze zbioru wygenerowanych z systemu księgowego zapisów księgowych odpowiadających pozapłacowemu wydatkom budżetowym dysponenta III stopnia. Próba losowa została dobrana metodą monetarną (MUS). Objęte kontrolą wydatki dotyczące wykonywanych przez MRiT ustawowych zadań w zakresie funkcjonowania Ministerstwa, zostały dokonane w sposób oszczędny i celowy. Zobowiązania dysponenta były regulowane terminowo. Wydatki dokonywano zgodnie z planem finansowym Ministerstwa.

(akta kontroli str. 698-700, 732-765, 1301)

Wydatki na działania promocyjne i reklamowe

Łączne wydatki MRiT na działania promocyjne i reklamowe w 2024 r. wyniosły 386,6 tys. zł. W porównaniu do 2023 r. kwota wydatków na działania promocyjne i reklamowe zmniejszyła się o 6943 tys. zł³⁸. Wydatki poniesiono przede wszystkim (292,3 tys. zł, tj. 75,6% ogółu wydatków) na obsługę techniczną i catering w trakcie konferencji szkoleniowych dotyczących planu ogólnego i reformy planowania i zagospodarowania przestrzennego. Ponadto wydatki poniesiono na nagrody w cyklicznych konkursach organizowanych przez Ministra Rozwoju i Technologii³⁹ oraz na materiały promocyjne (łącznie w kwocie 94,3 tys. zł).

(akta kontroli str. 946-948, 984-987, 990-992, płyta CD nr 3, pliki 094-098)

Zasady udzielania zamówień publicznych w MRiT regulowało zarządzenie Nr 25 Dyrektora Generalnego MRiT z dnia 16 listopada 2022 r. w sprawie zasad i trybu

³⁷ Decyzje: z 21 listopada 2024 r. wydana na łączną kwotę 28 253,7 tys. zł; z 2 grudnia 2024 r. na łączną kwotę 2 021,3 tys. zł; z 24 grudnia 2024 r. na kwotę 120,3 tys. zł; z 30 grudnia 2024 r. na łączną kwotę 44,2 tys. zł (w tym 9 tys. zł ze środków budżetowych i 35,2 tys. zł z budżetu środków europejskich).

³⁸ W 2023 r. na promocję w MRiT wydatkowano kwotę 7329,6 tys. zł.

³⁹ Konkursy organizowane przez Ministra Rozwoju i Technologii w 2023 r.:

- Na najlepsze prace dyplomowe, rozprawy doktorskie, publikacje oraz innowacyjne rozwiązania w dziedzinie geoinformacji;
- Za najlepsze prace dyplomowe, rozprawy doktorskie i publikacje w dziedzinach architektury i budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa;
- Nagroda za wybitne osiągnięcia twórcze w dziedzinie architektury i budownictwa- gala laureatów Turniej Budowlany Złota Kielnia;
- Ogólnopolski konkurs budowlany Modernizacja Roku & Budowa XXI wieku.

postępowania w procesie udzielania zamówień publicznych w MRiT (dalej: regulamin zamówień MRiT).

Działania promocyjne i reklamowe przeprowadzone w MRiT w 2024 r. miały charakter doraźny, nie sporządzono odrębnego planu, były one ujęte odpowiednio w Planie Zamówień Publicznych lub w Planie Zakupów⁴⁰ na 2024 r.

W pierwotnym Planie Zamówień Publicznych na 2024 r. z 15 lutego 2024 r. zaplanowano jedynie dwa zadania promocyjne (w ramach części 18): „Kompleksowa usługa organizacji wydarzeń promujących działania urzędu” (na kwotę 2845,5 tys. zł) i „Kompleksowa usługa tworzenia materiałów audiowizualnych” (na kwotę 813 tys. zł). Od realizacji tych zadań odstąpiono w całości (w aktualizacji planu z 29 września 2024 r.). W wyniku przeprowadzonej przez NIK kontroli P/24/001 - *Wykonanie budżetu państwa w 2023 r. w części 18 – Budownictwo, planowanie i zagospodarowanie przestrzenne oraz mieszkalnictwo* i analizy wniosków pokontrolnych, Ministerstwo odstąpiło od realizacji umowy na zakup powierzchni w Internecie, prasie i na nośnikach zewnętrznych; nie przedłużyło umowy na organizację wydarzeń; zrezygnowało z postępowań na kompleksową obsługę przedsięwzięć organizowanych przez MRiT oraz kompleksową realizację materiałów wideo na potrzeby MRiT.

W Planie Zakupów ujęto pięć zadań promocyjnych na kwotę 435 tys. zł. Zrealizowano trzy z nich (w tym dwa częściowo) o łącznej wartości 248,8 tys. zł, tj.: 57,2% planu. Były to następujące zadania: „Nagrody konkursowe DAB”, „Organizacja konferencji, warsztatów, konsultacji ze służbami planistycznymi w miastach wojewódzkich w zakresie wdrażania rozwiązań systemowych (np. Wynajem sali, usługi cateringowe)”, „Opracowanie serii filmów instruktażowych dotyczących tworzenia i sprawdzania poprawności danych przestrzennych dla aktów planowania przestrzennego (APP)”.

(akta kontroli str. 866-869, 881-905, 906-935, 942, 946-948, 984-987, 1145-1146, płyta CD nr 3, pliki 065-077, 094-098)

Badaniem objęto wydatki na wszystkie działania promocyjne, na łączną kwotę 386,6 tys. zł, w tym: dwie konferencje szkoleniowe „Reforma planistyczna w praktyce” i „Plan ogólny gminy z perspektywy organów uzgadniających i opiniujących” – obsługa techniczna wykonana przez Ibento sp. z o.o. na kwotę 105,8 tys. zł i obsługa cateringowa wykonana przez Zjednoczone Przedsiębiorstwo Rozrywkowe S.A. na kwotę 386,6 tys. zł oraz „Wykonanie 50 statuetek na potrzeby konkursów o nagrodę ministra rozwoju i technologii” na kwotę 86,1 tys. zł⁴¹. Analiza wykazała, że wydatki zostały poniesione na zadania służące realizacji celów statutowych Ministerstwa⁴².

(akta kontroli str. 968, 1048-1052, 1053-1069, płyta CD nr 3, pliki 085-093, płyta CD nr 5, pliki 110-200, płyta CD nr 6, pliki 033-041)

Realizacja wydatków na zakup usług doradczych i eksperckich

Łączne wydatki na zakup usług doradczych i eksperckich w 2024 r. wyniosły 140,2 tys. zł. Kontrolą objęto realizację pięciu z 10 umów na wykonanie usług badawczych i eksperckich zadań. Zlecenia dotyczyły m.in. budowy infrastruktury

⁴⁰ Zgodnie z regulaminem zamówień MRiT. Plan Zakupów obejmował wszystkie zamówienia wyłączone ze stosowania ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1320; dalej: upzp).

⁴¹ Personalizowane statuetki wykonane z brązu patynowanego o wymiarach: H-26,3 cm, podstawa 5 x 5 cm.

⁴² Na podstawie Rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 maja 2024 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rozwoju i Technologii (Dz. U. poz. 739).

informacji przestrzennej w zakresie zagospodarowania przestrzennego⁴³, doradztwa eksperckiego, biznesowego i strategicznego, w którego efekcie opracowano m. in. projekt ustawy podażowej⁴⁴ oraz badania ankietowego na temat odbioru programów mieszkaniowych⁴⁵.

Analiza wykazała, że zadania zostały zrealizowane zgodnie z postanowieniami umów i terminowo.

(akta kontroli str. 906-935, płyta CD nr 3, pliki 065-077)

W Ministerstwie w 2024 r. realizowano sześć zamówień publicznych, do udzielenia których zastosowano upzp i sześć zamówień wyłączonych ze stosowania przepisów upzp. Kontrolą objęto trzy zamówienia (o wartości zawartych umów 304,9 tys. zł), w tym: dwa postępowania, wyłączone ze stosowania przepisów upzp oraz jedno, do udzielenia którego zastosowano przepisy upzp. Analiza wykazała, że postępowania te zostały przeprowadzone zgodnie z przepisami upzp i regulacjami wewnętrznymi obowiązującymi w MRiT.

(akta kontroli str. 1089-1092, 1097-1102, 1156-1157, 1171-1182 płyta CD nr 5, pliki 035-096, 097-109, płyta CD nr 7, pliki 004-006, 008, 012-013, 029-033, 034-054)

Minister sprawował nadzór i kontrolę nad realizacją budżetu państwa, na podstawie art. 175 ust. 1 i 2 ufp m.in. poprzez:

- przeprowadzenie okresowych analiz wykonania budżetu zgodnie z art. 175 ust. 2 pkt 2-5 ufp. Analizy przeprowadzono według stanu na 30 czerwca 2024 r. oraz 30 września 2024 r.
- comiesięczne przekazywanie przez Departament Budżetu i Finansów poszczególnym komórkom organizacyjnym MRiT informacji o planie i wykorzystaniu środków finansowych, według stanu na ostatni dzień danego miesiąca;
- kierowanie, w celu bieżącej kontroli oraz monitorowania stopnia wykorzystania środków, przez DBF do komórek merytorycznych zapytań (pisma zostały skierowane we wrześniu i listopadzie 2024 r.) o przewidywane wykonanie planu finansowego tak, aby możliwe było wyliczenie ewentualnych oszczędności w celu przeznaczenia środków na inne zadania lub zablokowania do dyspozycji Ministra Finansów;
- przekazanie jednostkom organizacyjnym MRiT, a także GUNB i GUGiK (w piśmie z 6 września 2024 r.) wytycznych w celu przypomnienia zasad w zakresie: realizacji zadań finansowanych ze środków uruchamianych z rezerw celowych, a także przekazanie GUNB i GUGiK (w piśmie z 29 listopada 2024 r.) wytycznych w sprawie blokowania wydatków budżetowych;
- przeprowadzenie kontroli jednostki nadzorowanej.⁴⁶

(akta kontroli str. 581-583, 602-603, 2667-2674)

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

⁴³ świadczenie usług konsultingowych w zakresie cyfryzacji planowania przestrzennego, modelowania pojęciowego (przy wykorzystaniu języka UML) w ramach budowy infrastruktury informacji przestrzennej w temacie "zagospodarowanie przestrzenne" oraz wykonywania dyrektywy 2007/2/we INSPIRE, wartość 46,3 tys. zł.

⁴⁴ usługi doradztwa eksperckiego, biznesowego i strategicznego w obszarze wsparcia eksperckiego, analizy biznesowe i strategiczne, wartość 36,9 tys. zł.

⁴⁵ wykonanie usługi badawczej metodą CATI odbioru społecznego programów mieszkaniowych MRiT, wartość 22,1 tys. zł.

⁴⁶ Minister w 2024 r. w ramach cz. 18 przeprowadził kontrolę jednej jednostki nadzorowanej - Instytutu Geodezji i Kartografii dotyczącą weryfikacji informacji podnoszonych w skargach (kontrola doraźna). W wyniku kontroli stwierdzono nieprawidłowości m.in. dotyczące zagranicznych podróży służbowych, niezgodności pomiędzy faktyczną strukturą organizacyjną Instytutu a wynikającą z obowiązującego regulaminu organizacyjnego oraz wskazywaną w innych wewnętrznych regulacjach.

1. Minister Rozwoju i Technologii, pomimo niedokonania rozpoznania dotyczącego faktycznego zapotrzebowania na środki z rezerwy celowej, wystąpił do Ministra Finansów (25 września 2024 r.) z wnioskiem o uruchomienie środków z rezerwy celowej budżetu państwa (poz. 70) na sfinansowanie zasilenia Funduszu Dopłat (w celu realizacji inwestycji B3.5.1 w ramach KPO) w kwocie 30 274,9 tys. zł, było działaniem nierzetelnym i niegospodarnym.

Realizację zadań związanych z realizacją inwestycji B3.5.1 w ramach KPO, w szczególności: zawieranie umów z ostatecznymi odbiorcami wsparcia, ich obsługę oraz rozliczanie Minister powierzył BGK na podstawie umowy⁴⁷. Stosownie do postanowień tej umowy, instytucja odpowiedzialna za realizację inwestycji (MRiT) miała przekazywać jednostce wspierającej (BGK) środki budżetowe w transzach na wniosek BGK (wniosek o zasilenie Funduszu Dopłat). We wniosku o zasilenie jednostka wspierająca miała określić termin oraz oszacować, uwzględniając prognozę na okres trzech miesięcy, kwotę zasilenia, uwzględniającą środki niezbędne do finansowania zadań.

BGK, złożył wniosek o zasilenie Funduszu Dopłat (16 września 2024 r.), nie weryfikując na jakim etapie realizacji znajdują się przedsięwzięcia objęte umowami⁴⁸ zawartymi z beneficjentami (gminami). Bank ten oparł się w tym zakresie na nieaktualnych danych, tj. przewidywanych terminach zakończenia realizacji przedsięwzięcia, wskazanych we wnioskach o dofinansowanie złożonych do BGK przez gminy w okresie od czerwca 2023 r. do lutego 2024 r. Przed złożeniem wniosku o rezerwę celową (25 września 2025 r.) Minister Rozwoju i Technologii nie zweryfikował, czy środki w kwocie 30 274,9 tys. zł, objęte wnioskiem BGK z dnia 16 września 2024 r. będą faktycznie niezbędne do zasilenia Funduszu Dopłat w 2024 r.

Dyrektor Generalny MRiT wyjaśnił, że przepisy obowiązujące w zakresie inwestycji B3.5.1 oraz postanowienia umowy zawartej z BGK nie przewidywały dokonywania przez Ministra dodatkowego rozeznania mającego na celu bieżącą weryfikację zgodności stanowiska BGK ze stanem faktycznym. Ideą powierzenia zadań jednostce wspierającej jest podejmowanie działań przez instytucję odpowiedzialną za realizację inwestycji w oparciu o dane i analizy dostarczane przez jednostkę wspierającą. Na podstawie dokumentów przekazanych przez Ostatecznego Odbiorcę Wsparcia, BGK posiada informacje o przewidywanych terminach zakończenia.

NIK nie podziela powyższych wyjaśnień, ponieważ powierzenie zadań innej jednostce, w tym przypadku BGK, nie zwalnia Ministra z obowiązku sprawowania nadzoru nad realizacją zadań w ramach wykonywania budżetu państwa. W tym przypadku z takiego obowiązku nie zwalnia również brak szczegółowych postanowień w tym zakresie w umowie zawartej z BGK. Zdaniem NIK w celu sporządzenia rzetelnego wniosku o uruchomienie środków z rezerwy celowej niezbędne jest dysponowanie przez Ministra aktualnymi informacjami w zakresie stanu zaawansowania realizowanych przedsięwzięć. Natomiast brak takich informacji może doprowadzić do sytuacji, tak jak to miało miejsce w przypadku wniosku o uruchomienie środków z rezerwy celowej w kwocie 30 274,9 tys. zł, że wnioskowane środki zostały uruchomione bez uzasadnienia, co było działaniem niegospodarnym.

⁴⁷ Nr 02/KPO/BGK/B3.5.1/DSM/23 z 30 marca 2023 r.

⁴⁸ Umowy w zakresie dofinansowania budowy przez gminy albo jednoosobowe spółki gminne budynków charakteryzujących się podwyższonym standardem efektywności energetycznej oraz dofinansowania wkładu gmin albo związków międzygminnych w inwestycje podejmowane przez inne podmioty, w tym przez społeczne inicjatywy mieszkaniowe.

O braku potrzeby wystąpienia o uruchomienie środków z rezerwy celowej świadczą informacje uzyskane przez NIK od ostatecznych odbiorców wsparcia - beneficjentów⁴⁹, z których wynika, że stan realizacji zadań (na dzień przed złożeniem przez BGK zapotrzebowania na środki z rezerwy celowej) objętych umowami nie był na tyle zaawansowany, by było możliwe rozliczenie zadań do końca 2024 r. Potwierdza to także fakt, że do 20 marca 2025 r. żadna z umów nie została rozliczona. Przykładowo stan zaawansowania prac wynikających z umowy wg stanu na 15 września 2024 r. – tj. na jeden dzień przed złożeniem przez BGK do MRiT zapotrzebowania w formie wniosku o zasilenie Funduszu Dopłat – wynosił ok. 50% dla zadania realizowanego przez gminę miejską Świdnica i ok. 25% dla zadania realizowanego przez Miasto Toruń. Z kolei w przypadku realizacji umowy przez gminę miejską Będzin, przewidywany termin zakończenia przedsięwzięcia to listopad 2025 r., podczas gdy wg stanu na 15 września 2024 r. trwały dopiero prace przygotowawcze do uruchomienia postępowania przetargowego na wyłonienie wykonawcy robót budowlanych (przewidywana kwota dofinansowania to 14 367,7 tys. zł).

Zgodnie z postanowieniami umów wypłata dla beneficjentów mogła nastąpić po złożeniu do BGK dokumentów stanowiących końcowe rozliczenie realizowanego przedsięwzięcia, jednakże Dyrektor Departamentu Funduszy Mieszkaniowych w BGK wyjaśnił, że BGK nie prowadził w trybie bieżącym monitoringu postępów realizacji umów (realizacji przedsięwzięć), a wniosek o uruchomienie środków z rezerwy celowej został złożony w oparciu o przewidywane terminy zakończenia przedsięwzięć zadeklarowane w zakwalifikowanych wnioskach złożonych do BGK przez beneficjentów.

Wyjaśnienia to jedynie potwierdzają, że w MRiT nie weryfikowano informacji przekazywanych z BGK. W ocenie NIK w takiej sytuacji wystąpienie przez Ministra Rozwoju i Technologii o uruchomienie środków z rezerwy celowej poz. 70 – bez sprawdzenia czy środki te były rzeczywiście potrzebne – było działaniem nierzetelnym i niegospodarnym.

(akta kontroli, str. 691-697, 780- 793, 1304-1345, 2577-2609, 2632-2666)

2. Minister nie dokonał blokady planowanych wydatków, pomimo niewykorzystania środków w kwocie 428,2 tys. zł na zadanie: *Budowa i rozwój systemów teleinformatycznych MRiT, zakup sprzętu teleinformatycznego, licencji oraz majątkowych praw autorskich*, co było działaniem niezgodnym z art. 177 ust 1 pkt 3 ufp.

Na zadanie: *Budowa i rozwój systemów teleinformatycznych MRiT, zakup sprzętu teleinformatycznego, licencji oraz majątkowych praw autorskich* zaplanowano środki w wysokości 450 tys. zł, z której wydatkowano 21,8 tys. zł (4,8%). W ramach tego zadania planowano: rozbudowę infrastruktury IT, w tym zakup urządzeń i licencji oprogramowania o wartości jednostkowej powyżej 10 tys. zł oraz budowę/rozwój systemu CHEB – bez określenia konkretnych kwot.

Niewykorzystane środki w kwocie 428,2 tys. zł nie zostały zgłoszone do blokady przez dyrektor Biura Informatyki, a następnie dyrektora Departamentu Gospodarki Cyfrowej⁵⁰. Dyrektor Generalny MRiT wyjaśnił, że *do października*

⁴⁹ Informacje od: Prezydenta Miasta Świdnicy (umowa z 29 czerwca 2023 r.), Prezydenta Miasta Torunia (umowa z 22 grudnia 2023 r.), Burmistrza Miasta Kamienna Góra (umowa z 21 września 2023 r.), Burmistrza Miasta Świdwina (umowa z 4 kwietnia 2024 r.), Burmistrza Miasta i Gminy Ogrodzieniec (umowa z 2 kwietnia 2024 r.), Prezydenta Miasta Będzina (umowa z 25 kwietnia 2024 r.).

⁵⁰ 1 listopada 2024 r. nastąpiła zmiana organizacyjna w MRiT, w ramach której Biuro Informatyki zostało zlikwidowane, a zadania dotychczas realizowane przez BI zostały włączone do Departamentu Gospodarki Cyfrowej.

2024 r. ówczesny dyrektor Biura Informatyki nie podjął decyzji o zgłoszeniu do DBF informacji o niewykorzystaniu zaplanowanych środków. Dodatkowo na przełomie października i listopada 2024 r. w Ministerstwie Rozwoju i Technologii nastąpiły zmiany organizacyjne, w wyniku których dyrektor Biura Informatyki został odwołany ze stanowiska, Biuro Informatyki zostało zlikwidowane, a jego dotychczasowe zadania zostały przeniesione do Departamentu Gospodarki Cyfrowej (dalej również: DGC). Z powyższych względów w bardzo krótkim czasie konieczne było zrealizowanie zadań, których zakończenie musiało nastąpić do końca 2024 r. Departament Gospodarki Cyfrowej podjął starania, aby w pełni wykorzystać przekazane do jego dyspozycji środki. Niemniej jednak w związku ze spiętrzeniem spraw i koniecznością realizacji w pierwszej kolejności zadań o charakterze priorytetowym z punktu widzenia potrzeb MRiT, ostatecznie środki nie zostały zgłoszone do blokady, jak również nie dokonano zmian w planie wydatków.

Dyrektor DGC wyjaśniła, że nie może wskazać dokładnej daty powzięcia informacji o niemożliwości realizacji zadania inwestycyjnego „Budowa i rozwój systemów teleinformatycznych MRiT, zakup sprzętu teleinformatycznego, licencji oraz majątkowych praw autorskich”, gdyż 1 listopada nastąpiła zmiana organizacyjna w MRiT, w ramach, której BI zostało zlikwidowane, a zadania dotychczas realizowane przez BI zostały włączone do DGC. W następnych miesiącach pracownicy DGC podejmowali starania, aby w pełni wykorzystać środki będące w dyspozycji b. BI w 2024 r.

Zdaniem NIK powtarzające się problemy z niewykorzystaniem środków na zaplanowaną realizację powyższego zadania (w 2023 r. z zaplanowanych 450 tys. zł nie wydatkowano 436,4 tys. zł) świadczą o nierzetelnym planowaniu wydatków na to zadanie.

Z kolei wskazana w wyjaśnieniach Dyrektora Generalnego MRiT reorganizacja komórek wewnętrznych w MRiT, o ile mogła być przyczyną stwierdzonych zaniechań, jednak zdaniem NIK, to nie może usprawiedliwiać dopuszczenia do ich powstania. Reorganizacja powinna bowiem zostać przeprowadzona w sposób pozwalający na terminową i prawidłową realizację zadań.

(akta kontroli str. 1166-1182, 1270-1273)

3. Minister dokonał blokady planowanych wydatków w kwocie 22 tys. zł z ponad trzymiesięcznym opóźnieniem od stwierdzenia, że wydatek na zakup sprzętu audio w celu doposażenia sal konferencyjnych nie zostanie w 2024 r. zrealizowany, co było działaniem nierzetelnym.

W MRiT zaplanowano kwotę 22 tys. zł na zakup sprzętu audio w celu doposażenia sal konferencyjnych na potrzeby spotkań, które przewidywano w ramach sprawowanej przez Polskę prezydencji w Radzie Unii Europejskiej w pierwszej połowie 2025 r. Zadanie nie zostało zrealizowane w całości i nie wydatkowano kwoty 22 tys. zł. Informacja o braku możliwości realizacji zadania przez BA powzięta została na etapie sporządzania analizy wykonania planu finansowego, według stanu na koniec sierpnia 2024 r., którą przekazano do DBF 19 września 2024 r., jednak wniosek o dokonanie blokady środków na kwotę 22 tys. zł Dyrektor BA złożył dopiero 20 grudnia 2024 r. Tak więc przyczyną późnego podjęcia decyzji o blokadzie planowanych wydatków było późne złożenie wniosku o jej wydanie przez Dyrektora BA.

Dyrektor BA wyjaśnił, że ww. kwoty ujętej w paragrafie 6060 klasyfikacji budżetowej nie zgłoszono do blokady w październiku 2024 r., ponieważ na ówczesnym etapie analizy wykonania planu finansowego, z uwagi na zidentyfikowany brak środków zapewniających sfinansowanie wydatków

bieżących, zaplanowano przenieść ją w celu zasilenia środków w ramach paragrafu 4000.

NIK zwraca uwagę, że limit wydatków BA w ramach paragrafu 4000 został zwiększony 18 października 2024 r. o kwotę 220 tys. zł. Tym samym brak było – wskazywanej w ww. wyjaśnieniach – potrzeby przeniesienia 22 tys. zł z planu wydatków majątkowych do wydatków bieżących. Okoliczności powyższe wskazują na możliwość wystąpienia o dokonanie blokady środków we wrześniu 2024 r. (a najpóźniej w październiku 2024 r.), jednak takie zgłoszenie zostało przekazane przez Dyrektora BA dopiero 20 grudnia 2024 r.

(akta kontroli str. 2675-2679, 2681-2694)

OCENA CZĄSTKOWA

W 2024 r. w części 18 wydatkowano 3 011 936,3 tys. zł, tj. 98,3% planu po zmianach (3 064 936,3 tys. zł) oraz 161,5% wydatków poniesionych w 2023 r. (1 865 265,7 tys. zł). W zbadanej próbie wydatków pozapłacowych nie stwierdzono nieprawidłowości.

Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły uruchomienia środków z rezerwy celowej budżetu państwa w kwocie 30 274,9 tys. zł pomimo nierozpoznania faktycznych potrzeb w tym zakresie, niezablokowania planowanych na 2024 r. wydatków w kwocie 428,2 tys. zł pomimo wystąpienia przesłanek określonych w art. 177 ust. 1 pkt 3 ufp oraz ponad trzymiesięcznego opóźnienia w podjęciu decyzji o zablokowaniu planowanych wydatków w kwocie 22 tys. zł.

OBSZAR

Opis stanu faktycznego

2.2. Wydatki budżetu środków europejskich

W ustawie budżetowej na 2024 r. w ramach części 18 nie przewidziano realizacji wydatków budżetu środków europejskich. W trakcie roku trzema decyzjami Ministra Finansów dokonano zmian w planie wydatków z budżetu UE poprzez przeniesienie środków z części 20 – Gospodarka do części 18⁵¹, a także zwiększenie budżetu środków europejskich środkami pochodzącymi z rezerwy celowej budżetu środków europejskich poz. 99⁵². Po dokonanych zmianach plan tych wydatków wyniósł 966,5 tys. zł. Wydatkowano 530,9 tys. zł, co stanowiło 54,9% planu po zmianach oraz 2,2% wydatków wykonanych w 2023 r. (24 575,3 tys. zł).

Znaczny spadek wydatków budżetu środków europejskich w 2024 r. w porównaniu do 2023 r. wynikał z faktu, że w 2023 r. kończył się okres rozliczania projektów realizowanych w ramach Perspektywy Finansowej na lata 2014-2020, w związku z czym zamykanie projektów realizowanych w ramach tej Perspektywy wiązało się z większym wydatkowaniem środków. Natomiast w 2024 r. rozpoczynała się dopiero realizacja projektów w ramach Perspektywy Finansowej na lata 2021-2027.

Wydatki budżetu środków europejskich w 2024 r. zostały przeznaczone na realizację projektu Integracja PzgiK.

- z kwoty 61,5 tys. zł (przeniesionej z części 20) wykorzystano kwotę 26,3 tys. zł na promocję projektu Integracja PzgiK (zrealizowano m.in. zakup tablicy informacyjnej projektu, zorganizowano konferencję informującą o projekcie, utworzono stronę internetową o projekcie) i wsparcie w zakresie prowadzenia

⁵¹ Decyzją z 17 czerwca 2024 r. dokonano przeniesienia środków na kwotę 31,9 tys. zł; decyzją z dnia 17 grudnia 2024 r. dokonano przeniesienia środków na kwotę 29,6 tys. zł.

⁵² Decyzją z dnia 9 lipca 2024 r. z rezerwy celowej budżetu środków europejskich (poz. 99) przyznano środki w kwocie 905 tys. zł z przeznaczeniem na sfinansowanie wynagrodzeń wraz z pochodnymi dla pracowników zaangażowanych w realizację projektu pn.: „Integracja państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego (Integracja PzgiK) w ramach Programu Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy 2021-2027.

zamówień publicznych w projekcie (dot. m.in.: usług doradczych; kompleksowej obsługi prawnej, opracowania i weryfikacji integracji zasobów PzgiK). Niższe niż planowano wykonanie wydatków spowodowane było poniesieniem ostatecznie niższych kosztów realizacji zadań zleconych wykonawcom zewnętrznym, a także z podjęcia realizacji niektórych zadań związanych z promocją projektu w ramach działań własnych pracowników GUGiK;

- z kwoty 905 tys. zł (przysługującej z rezerwy celowej budżetu środków europejskich poz. 99) wykorzystano kwotę 504,6 tys. zł na sfinansowanie wynagrodzeń wraz z pochodnymi dla pracowników zaangażowanych w realizację projektu Integracja PzgiK. Powodem niewydatkowania części środków były trudności w wyłonieniu kandydatów w prowadzonych przez GUGiK postępowaniach rekrutacyjnych. Z planowanego w okresie od 1 lipca do 31 grudnia 2024 r. poziomu zatrudnienia 17 etatów, średni poziom zatrudnienia w tym okresie wynosił 7,7 etatu. Środki niewykorzystane w kwocie 430 tys. zł zostały objęte blokadą⁵¹.

Dysponent III stopnia w MRiT nie poniósł w 2024 r. wydatków z budżetu środków europejskich.

(akta kontroli str. 1233-1236, 1953-1954)

Stwierdzone
nieprawidłowości

OCENA CZĄSTKOWA

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

NIK pozytywnie ocenia realizację planu wydatków z budżetu środków europejskich w 2024 r. w części 18 – Budownictwo, planowanie i zagospodarowanie przestrzenne oraz mieszkalnictwo.

OBSZAR

3. Sprawozdawczość i księgi rachunkowe

Opis stanu
faktycznego

Kontrolą objęto prawidłowość sporządzania rocznych sprawozdań za 2024 r. przez dysponenta części 18 – Budownictwo, planowanie i zagospodarowanie przestrzenne oraz mieszkalnictwo i sprawozdań jednostkowych dysponenta III stopnia w Ministerstwie Rozwoju i Technologii:

- o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych (Rb-23),
- z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa (Rb-28),
- z wykonania planu wydatków budżetu środków europejskich, z wyłączeniem wydatków na realizację Wspólnej Polityki Rolnej (Rb-28 UE),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa w zakresie programów realizowanych ze środków pochodzących z budżetu UE oraz niepodlegających zwrotowi środków z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie EFTA, z wyłączeniem wydatków na realizację Wspólnej Polityki Rolnej (Rb-28 Programy),
- z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym (Rb-BZ1).

Kontrolą poprawności sporządzenia objęto również sprawozdania w zakresie operacji finansowych za IV kwartał 2024 r. o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z) i sprawozdania Rb-70 za IV kwartał 2024 r. o zatrudnieniu i wynagrodzeniach w jednostkach budżetowych.

⁵¹ Decyzja z dnia 30 grudnia 2024 r. na kwotę 394,8 tys. zł; decyzja z dnia 30 grudnia 2024 r. na kwotę 35,2 tys. zł).

Sprawozdania zbiorcze zostały sporządzone przez dysponenta części 18 na podstawie sprawozdań jednostkowych (własnych i podległych jednostek).

Kwoty wykazane w sprawozdaniach jednostkowych kontrolowanej jednostki (dysponent III stopnia) były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. Wyżej wymienione sprawozdania zostały sporządzone terminowo i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym oraz zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Finansów z 11 stycznia 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej⁵² i rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z 17 grudnia 2020 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych⁵³.

Sprawozdania przedstawiają wiarygodne dane o dochodach i wydatkach oraz związanych z nimi należnościach i zobowiązaniach.

(akta kontroli str. 1663-1718, 1862-1870, 1927-1958, 1987-2014)

Księgi rachunkowe dysponenta części 18 i dysponenta III stopnia prowadzone były w 2024 r. przez DBF. Polityka rachunkowości została opracowana jako jeden dokument dla wszystkich części budżetowych obsługiwanych przez Ministra⁵⁴.

Zasady rachunkowości dysponenta części, które poddano kontroli spełniały wymogi określone w art. 10 ustawy o rachunkowości⁵⁵, określały m.in.: metody wyceny aktywów i pasywów oraz ustalania wyniku finansowego, wykaz kont księgi głównej oraz zasady klasyfikacji zdarzeń. W dokumentacji opisano również system służący ochronie danych i ich zbiorów oraz system finansowo-księgowy do prowadzenia ksiąg rachunkowych w Ministerstwie dysponenta części 18.

Dane bilansu zamknięcia za 2023 r. zostały prawidłowo wprowadzone do ksiąg rachunkowych, jako bilans otwarcia na dzień 1 stycznia 2024 r. Zapisy kont księgowych i dzienników były zgodne z zestawieniem obrotów i sald kont księgi głównej na 31 grudnia 2024 r.

Badanie wiarygodności ksiąg rachunkowych za 2024 r. dysponenta III stopnia części 18, przeprowadzono na próbie 47 zapisów księgowych i odpowiadających im dowodów księgowych o wartości 1 214 tys. zł, wylosowanych metodą monetarną. Próby te zostały uzupełnione poprzez dobór celowy obejmujący 53 zapisy o wartości 4 943 tys. zł wyselekcjonowane na podstawie przeprowadzonego przeglądu analitycznego ksiąg rachunkowych.

Stwierdzono, że dowody księgowe sporządzono prawidłowo pod względem formalno-rachunkowym i merytorycznym, a operacje gospodarcze udokumentowane tymi dowodami ujęto w księgach zgodnie z przyjętymi zasadami kontroli zarządczej w jednostce.

Kontrola dowodów księgowych i ujęcia ich ewidencji w księgach rachunkowych części 18 dysponenta środków budżetu państwa III stopnia w Ministerstwie Rozwoju i Technologii nie wykazała nieprawidłowości w zakresie:

- poprawności formalnej zapisów i dowodów księgowych (zgodności z zasadami rachunkowości);
- błędów mających wpływ na dane wykazane w sprawozdaniach budżetowych jednostki (odpowiednio rocznych lub bieżących), tj. skutkujących zaniżeniem lub zawyżeniem kwot wykazanych w sprawozdaniach w wyniku ujęcia

⁵² Dz. U. z 2024 r. poz. 454, ze zm.

⁵³ Dz. U. z 2023 r. poz. 652.

⁵⁴ Zarządzenie nr 33 Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 29 listopada 2024 r. w sprawie zasad (polityki) rachunkowości w Ministerstwie Rozwoju i Technologii (Dz. Urz. Min. Roz. i Tech. poz. 37).

⁵⁵ Dz. U. z 2023 r. poz. 120, ze zm.

w księgach rachunkowych błędnych wartości (kwoty) operacji, nieprawidłowego ujęcia na kontach księgowych (np. w zakresie klasyfikacji budżetowej) lub zakwalifikowania operacji do niewłaściwych okresów sprawozdawczych.

Stan aktywów i pasywów na 31 grudnia 2023 r., wynikający z zestawienia obrotów i sald kont syntetycznych za 2023 r., był zgodny ze stanami na dzień 1 stycznia 2024 r. wynikającymi z zestawienia obrotów i sald kont syntetycznych za 2024 r., wykazanymi jako bilans otwarcia. Obroty dziennika za 2024 r. były zgodne z zestawieniem obrotów i sald kont księgi głównej na 31 grudnia 2024 r. Księgi rachunkowe za rok 2023 zostały zamknięte w sposób trwały.

(akta kontroli str. 2097-2109, 2110-2158, 2150-2160, 2161-2183, płyty CD nr 12, 13, 14, 2184-2352, 2353-2417, 2422, 2437-2500)

Stwierdzone nieprawidłowości W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie prowadzoną sprawozdawczość w 2024 r. w Ministerstwie Rozwoju i Technologii. Sprawozdania zostały sporządzone terminowo i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym, na podstawie danych wynikających z ewidencji księgowej.

V. Wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące wnioski:

- Wnioski
1. Występowanie o uruchomienie środków z rezerw celowych budżetu państwa w przypadkach uzasadnionych faktycznymi potrzebami.
 2. Podejmowanie decyzji w sprawie blokad planowanych wydatków niezwłocznie po stwierdzeniu wystąpienia przesłanek to umożliwiających.

VI. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w postaci elektronicznej z użyciem kwalifikowanych podpisów elektronicznych.

Prawo zgłoszenia zastrzeżeń Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Prezesa NIK. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek poinformowania NIK o sposobie wykorzystania uwag Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 14 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

uwag i wykonania wniosków W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Warszawa, 14 kwietnia 2025 r.

Wiceprezes

Najwyższa Izba Kontroli
Piotr Miklis

/podpisano elektronicznie/